

Tájékoztató

a biztosítói ágazatot érintő 2010-es adóváltozásokról

Bevezető

A személyi jövedelemadóról szóló, többször módosított 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: szja-törvény) 2010. január 1-től hatályos rendelkezései a biztosításból származó jövedelem adózását újraszabályozták. Változtak az adómentes jövedelmek, a kamatjövedelem biztosításra vonatkozó szabályait módosították, a biztosítási adókedvezmény hatályon kívül került.

Az alábbi tájékoztatóban a biztosítói ágazatot érintő legfontosabb, 2010-ben hatályba lépő adóváltozásokat mutatjuk be.

A biztosításokból származó jövedelmek

Bár a biztosításból származó jövedelmekre vonatkozó szabályozás teljes körűen újrafogalmazásra került, ugyanakkor elmondható, hogy a jogalkotó megtartotta az adómentesség – kamatjövedelem – egyéb jövedelem szerinti hármas adózási felosztást.

Adómentes jövedelem

Az adómentes és adóköteles biztosítási szolgáltatások rendszere gyökeresen átalakult. A változások közül leglényegesebb az, hogy az élet és nyugdíjbiztosításokból származó biztosítói szolgáltatások adómentessége lényegesen szűkül.

Továbbra is **adómentes¹ általában a biztosító szolgáltatása², kivéve** az alábbi szolgáltatásokat, ezek **adókötelesek lesznek**:

- a jövedelmet helyettesítő felelősségbiztosítás alapján fizetett jövedelmet-pótló kártérítést,
- az olyan biztosítási szerződés alapján nyújtott szolgáltatást, amelynek díját vagy díjának egy részét magánszemély költségként elszámolta
- az élet- és nyugdíjbiztosítási szerződés alapján nyújtott szolgáltatást, ha az nem
  - haláleseti, baleseti, betegségbiztosítási szolgáltatása,
  - nyugdíjbiztosítási szerződés alapján a szerződéskötés harmadik fordulónapját követően nyújtott nyugdíj-szolgáltatása.

Az életbiztosítások esetén tehát a haláleseti, baleseti vagy betegségbiztosítási szolgáltatások adómentességet élveznek, a nyugdíjbiztosítási szerződésnél pedig a szerződéskötés harmadik fordulónapját követően nyújtott nyugdíj-szolgáltatás lesz adómentes. Ellenben például a 10 évnél rövidebb lejáratú életbiztosítás járadékszolgáltatása adókötelessé válik.

Átmeneti rendelkezés rögzíti, hogy a 2006. 09. 01.-2009. 12. 31. között kötött élet és nyugdíjbiztosítási szerződések esetén, a magánszemély választhat, hogy a biztosítói szolgáltatás címén megszerzett bevételre a 2010. előtti adózást kívánja alkalmazni, ha ez neki kedvezőbb.

¹ Szja-tv 1.számú melléklet 6.6 pontja

² A biztosító szolgáltatása alatt a biztosítási esemény bekövetkezése miatt, a biztosítási szerződés alapján a biztosító által juttatott vagyoni érték értendő (szja-törvény 3.§.64. pontjában foglaltak)

Kamatjövedelem

Abban az esetben, ha a biztosításra tekintettel kifizetett összeg az előzőek szerint nem adómentes, 2010-ben az szja-törvény kamatjövedelemre vonatkozó szabályai³ irányadóak. Ezen rendelkezés vonatkozik

- egyrészt a biztosító életbiztosítás, nyugdíjbiztosítás alapján nyújtott szolgáltatására, amelyek az előzőek szerint nem adómentesek,
- másrészt a biztosítói szerződéshez fűződő maradékjogból származó jövedelemre.

Kamatjövedelemnek minősül tehát a maradékjogból, illetve a biztosító – életbiztosítás vagy nyugdíjbiztosítás alapján nyújtott, nem adómentes – szolgáltatásából származó bevételnek következőképpen meghatározott része:

a bevételből (biztosítói kifizetés) le kell vonni

- a magánszemély vagy javára más magánszemély által fizetett díj(ak) összegét
- továbbá az adóköteles (adózott) biztosítási díj(ak) összegéből a kivont díjtartaléknak a kivonás előtti díjtartalékhoz viszonyított arányos részét.

Nem alkalmazhatóak a fenti rendelkezések

- azon bevételre, amelyre jogosító biztosítási szerződés díját vagy díjának egy részét a magánszemély vagy más személy költségként elszámolta,
- valamint azon bevételre, amelyre jogosító életbiztosítási szerződés más – nem magánszemély (pl. munkáltató) – által fizetett díja vagy díjának egy része adómentesnek minősült (pl. kockázati életbiztosítás díja), és a magánszemély – a szerződés átalakításával lehetővé vált díjtartalék-kivonásig – a díj, mint egyéb jövedelem után az adót nem fizette meg.

Tehát ezen biztosítói szolgáltatások kamatjövedelemként nem adóztathatók, de ez nem jelenti azt, hogy nem kell adózni az ilyen módon szerzett jövedelmek után.

Itt fontos kiemelni, hogy továbbra is adómentes a kockázati (halál esetére szóló) életbiztosítás⁴, a balesetbiztosítás, a teljes és végleges munkáptelenségre szóló betegségbiztosítás díja, valamint a kizárólag a díjat fizető kártérítési felelősségi körébe tartozó kockázat elhárítására kötött biztosítás díja. Tehát, abban az esetben, ha az életbiztosítás díja a fentiek szerint a magánszemély adómentes bevétele volt, akkor a maradékjogból származó bevétel, vagy a biztosító szolgáltatása nem minősülhet kamatjövedelemnek.

Kamatjövedelem kiszámítása

2010-től a kamatjövedelem kiszámításának módja is változott. Az új kamatjövedelem meghatározási szabály lényege, hogy az adott biztosítói kifizetéshez (a magánszemély bevételéhez) az adott biztosítói kifizetés (az éppen kivonni szándékozott díjtartalék) és a kifizetés előtt rendelkezésre álló összeg (a kivonás előtti díjtartalék) arányában rendeli hozzá a csökkentő tételként figyelembe vehető befizetett díjrészt, amelynek alapjául az összes befizetett díjat határozza meg. A kamatjövedelem számítására az alábbi táblázat mutat be egy példát:

dátum	befizetések	halmozott befizetés	adott befizetésen képződő díjtartalék	halmozott díjtartalék	kivont díjtartalék	kivont díjtartalék / kivonás előtti díjtartalék	figyelembe vehető díj	kamat-jövedelem
1	1000	1000	1100	1100				
2	1000	2000	1100	2200				
3	1000	3000	1100	3300				
4		3000	0	1800	1500	0,45	1364	136

³ Szja-törvény 65.§.(1).d). pontja

⁴ Szja-törvény 1. számú melléklet 6.3. pontja alapján

Kamatkedvezmény

A tartós befektetési kedvezményekhez hasonlóan kamatadó kedvezményt vezettek be a biztosításoknál is.

A kedvezmény lényege, hogy a **kamatjövedelem**

50 % -a után kell megfizetni az adót,

- = ha a kamatjövedelem a szerződés megszűnésével a szerződéskötést követő 5. évet követően keletkezik,
- = ha a kamatjövedelem a szerződés megszűnése nélkül (részvisszavásárlás), a szerződéskötés évét követő 4. évet követően keletkezik (0. év plusz három év), feltéve, hogy a pénzkivonás a kivonást megelőző 4 évnél régebben felhalmozott tartalék terhére történt (ha nem régebbire, akkor nem csökkenthető a bevétel),

100 %-át nem kell jövedelemként figyelembe venni,

- = ha a kamatjövedelem a szerződés megszűnésével a szerződéskötést követő 10. évet követően keletkezik,
- = ha kamatjövedelem a szerződés megszűnése nélkül (részvisszavásárlás), a szerződéskötés évét követő 6. évet követően keletkezik (0. év plusz öt év), feltéve, hogy a pénzkivonás a kivonást megelőző 6 évnél régebben felhalmozott tartalék terhére történt (ha nem régebbire, akkor vagy a bevétel egésze, vagy – időtől függően – annak 50 %-a kamatjövedelemnek minősül).

Például, ha egy magánszemély az életbiztosítását a 7. fordulónap (azaz 7 év) után kívánja megszüntetni, akkor a megállapított jövedelemnek csak 50 százaléka minősül ténylegesen kamatjövedelemnek. Amennyiben ugyanezen magánszemély csak a biztosítási szerződés első évében befizetett díjakat a biztosítás átalakítása keretében kívánja kivonni, akkor – mivel a szerződés nem szűnik meg, illetve mivel ezen díjak felhalmozása hat évnél régebben történt – a kamatjövedelem annak 100 százalékaival csökkenthető, azaz gyakorlatilag nem keletkezik bevétel.

Egyéb jövedelem

Mint láthattuk, nem minősül kamatjövedelemnek a biztosítási szerződésre tekintettel megszerzett bevétel akkor, ha a biztosítási szerződés díját a magánszemély költségként elszámolta, illetve ha az életbiztosítási szerződés más – nem magánszemély – által fizetett díja adómentesnek minősült és a magánszemély – a szerződés átalakításával lehetővé vált díjtartalék-kivonásig – a díj, mint egyéb jövedelem után az adót nem fizette meg.

Ha biztosításból származó bevétel sem nem adómentes az szja-törvény 1. számú melléklet 6.6. pontja alapján, sem pedig kamatjövedelemnek nem minősül, akkor az szja-törvény általános szabálya értelmében **egyéb jövedelemként lesz adóköteles**.

Példák a biztosítási szolgáltatásból származó jövedelemre

1. Ha a magánszemély munkáltatója olyan kockázati életbiztosítás díját fizeti, amely alapján a magánszemély halála esetén az örökös, kedvezményezettje jogosult a biztosító szolgáltatására, az így megfizetett díjak a magánszemély **adómentes jövedelmének** minősülnek. Mivel a biztosító haláleseti szolgáltatása 2010-ben is adómentes, ezért a kifizetéskor nem keletkezik adókötelezettség.
2. Ha az életbiztosítási szerződés nem kizárólag halál esetére szól, hanem meghatározott életkor elérésekor is jogosít szolgáltatásra, a biztosítás munkáltató által megfizetett díja munkaviszonyból származó jövedelemnek minősül. A biztosító szolgáltatásakor **kamatjövedelemként** lesz adóköteles a bevétel, csökkentve az adóköteles (adózott) biztosítási díj(ak) összegéből a kivont díjtartaléknak a kivonás előtti díjtartalékhoz viszonyított arányos részét.
3. A biztosítás hozama **kamatjövedelem** akkor is, ha a biztosítás nem magánszemély (például munkáltató) által kötött tisztán kockázati életbiztosítás volt ezért a díja adómentes volt, viszont a szerződést határozott tartamúvá (lejáratossá) módosították, és a bevételt szerző magánszemély a bevétel (biztosítói kifizetés) megszerzéséig a más által (pl. munkáltató) fizetett díj, mint egyéb jövedelem (pl. munkaviszonyból származó jövedelem) után az adót megfizette.
4. A biztosítás hozama nem minősül kamatjövedelemnek, hanem **egyéb jövedelemként** adóköteles, ha a biztosítás nem magánszemély (például munkáltató) által kötött tisztán kockázati életbiztosítás volt ezért a díja adómentes volt, viszont a szerződést határozott tartamúvá (lejáratossá) módosították, és a bevételt szerző magánszemély a bevétel (biztosítói kifizetés) megszerzéséig a más által (pl. munkáltató) fizetett díj, mint egyéb jövedelem (pl. munkaviszonyból származó jövedelem) után az adót nem fizette meg.

A biztosítás adókedvezménye

Az élet- és nyugdíjbiztosítás megfizetett díjához kötött adókedvezmény 2010-től megszűnik. A biztosítási szerződéssel rendelkező magánszemélynek azonban figyelemmel kell lenniük az átmeneti rendelkezésekre.

Átmeneti rendelkezés, hogy 2010-2012. évben, ha 10 éven belül gyakorolják a rendelkezési jogot, a legutolsó három adóévben érvényesített adókedvezmény összegét növelt összegben (2008-ig igénybevett adókedvezmény esetén a kedvezmény 20 %-kal növelt összegét, 2009. adóévre vonatkozó kedvezmény esetén az adókedvezmény alapjául figyelembe vett biztosítási díj 36 %-át) vissza kell fizetni.

Jognyilatkozat

Jelen kiadvány kizárólag tájékoztató jelleggel készült. Mivel a biztosítás elszámolásának pontos szabályai csak az adott konkrét eset valamennyi lényeges körülményének együttes figyelembe vétele mellett határozhatók meg, az AXA Biztosító Zrt. nem vállal felelősséget a tájékoztatóban foglaltak felhasználásából származó károkért annak ellenére, hogy a szerző a tőle elvárható legnagyobb gondosság mellett készítette a tájékoztatót.

Jelen tájékoztató áttanulmányozása nem helyettesíti a vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályok ismeretét. Kérjük, hogy adott konkrét esetben a biztosítás elszámolásával kapcsolatban mindenképp egyeztessen könyvelőjével, pénzügyi szakértőjével.